

Zarafshon

1913-yil aprel oyidan chiqqa boshlagan

Fidoyilik –
Vatanga xizmat demak!

2024-yil 30-yanvar, seshanba,

12 (23.889)-son

KUN
HIKMATIO'git,
maslahat berish
hech qachon
shaxsiy iibrat
o'rnni bosa
olmaydi

www.zarnews.uz

https://www.facebook.com/zarnews.uz

@zarnews_uz

https://twitter.com/zarnews_uz

SAYLOV QONUNCHILIGI YANGILANGAN

endi vakillar shu asosda sayylanadi

Jamiyat hayotining deyarli barcha jahbalarida keng ko'lamli o'zgarishlar kuzatilyapti. Xususan, o'tgan yili referendum orqali Asosiy qonun yangilandi. Aslida bu ishni paralament palatalari orqali qilish ham mumkin edi. Ammo butun xalqning xohish-irodasi inobatga olindi, Konstitutsiyaning yangi tahririni ishlab chiqishda xalqdan 100 minglab takliflar qabul qilindi.

Huquqiy o'zgarishlar shu bilan to'xtab qolgani yo'q, galdagi vazifa Bosh qomusda belgilangan tamoyilarni amalda tatbiq etishdan iborat. Bu borada tegishli qonun va qonun osti hujjatlariga zarus o'zgartish va qo'shimchalar kiritilyapti. Misol uchun, 2023-yil 18-dekabrda "O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga saylov va referendum o'tkazish tartibini yanada takomillashtirishga qaratilgan o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida" -gi Qonun qabul qilindi.

Qonun bilan Saylov kodeksiga hamda 7 ta qonunga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritildi. Oliy Majlis Senatingin Sud-huquq masalalari va korrupsiyaga qarshi kurashish qo'misini tomonidan o'tkazilgan seminarda shu haqda so'z yuritildi.

IKKITA BYULLETTENNI TO'LDIRASIZ

Odatda saylovga borganda Oliy Majlis Qonunchilik palatosi deputatligi uchun bitta byulletende o'zimiz tanlangan nomzodni belgilaganamiz. Yuqorida qayd qilingan qonun bilan quiy palata saylovi aralash (majoritar, proporsional) saylov tizimi asosida o'tkazilishi belgilandi. Shu bois endi 75 ta saylov okruglari bir mandati va yagona saylov okruglariga ajratiladi. Ya'ni, endi bitta byulletende o'zingiz tanlangan nomzodiga, ikkinchisida partiya ovoz berasisi.

Darvoqe, yagona okrug bo'yicha saylanadigan deputatlarga nomzodlar partiyalari taqdirm qilgan ro'yxatdan olinadi. Ya'ni, olgan ovoziga qarab, partiya nomzodlari deputatlarga tavsija etiladi.

Savol tug'ilishi tabiiy, ro'yxatdiz qo'chiqlanmaydim? Qonundagi yana bir yangilik ham shunda, partiyalar Markaziy saylov komissiyasiga 75 ta o'rinn uchun 100 naftargacha nomzod ro'yxatini taqdirm etidi. Bunda har besh naftardon albattra, 2 kishi xotin-qizlardan bo'lishi shart.

HUDUDLAR BO'YICHA HAM O'ZGARISHLAR KO'P

Asosiy o'zgartish shundaki, saylov komissiyalari tizimi takomil-

lashtiriladi. Endi parlament saylovi uchun boshqa, referendum uchun yana bitta, Prezident sayloviga navbatdagi komissiya tuzilmaydi. Viloyatda bular uchun hududiy saylov komissiyasi, joylarda tuman va shahar saylov komissiyalari mas'ul bo'ladi.

Saylov uchastkalari tumanlar va shaharlar hokimliklarining taqdimnomasiga binoan hududiy saylov komissiyalari tomonidan besh yil muddatga tuziladi.

Shu o'rinda qayd etish lozim, Asosiy qonunga bo'ra, saylovlar oktabr oyining 3-o'n kunligi 1-yakshanbasida o'tkazilishi belgilangan. Bu esa o'tib borayotgan vaqt bizni katta siyosiy jarayonga tobra yaqinlashtirayotganini ko'rsatmoqda.

MUHIM RAQAMLAR

Seminarda ta'kidlanganidek, endi viloyat Kengashlarida qat'iy 60 nafar, shahar va tumanlarda 30 nafar deputat bo'lmaydi. Yangi tartib bo'yicha aholi soni 30 minggacha bo'lgan shahar va tuman Kengashlariga 10 nafardan 15 naftargacha xalq noiblari saylanadi. 30 mingdan 100 minggacha nufusga ega hududda ularning soni 15 dan 20 naftargacha etib belgilamoqda. Kengashda 25-30 naftar deputat 300 mingdan ko'p odam yashaydigani shahar yoki tumanda bo'ladi.

Viloyat Kengashlarida ham xalq noiblari soni 30-40 naftar bo'lishi ham mumkin. Agar aholi soni 2 milliongacha bo'lsa shunday norma qo'llaniladi. 3 milliongacha bo'lganda 40 tadan 50 tagacha deputat saylanadi. Nufus 3 milliondan oshganda ularning soni 60 naftargacha bo'lishi belgilamoqda.

Shahar yoki tuman, viloyat Kengashi deputatlarga nomzodlar parlamenti quiy palatasiga nomzod bo'lmaydi.

Seminar davomida qonunchilikdagi shu kabi o'zgartishlar haqida ma'lumotlar taqdim etildi. Ularning ahamiyati haqida so'z yuritilib, oldindan turgan vazifalar belgilab olindi.

Y.MARQAYEV tayyorladi.

30-yanvar - O'zbekiston Respublikasi birinchi Prezidenti Islom Karimov tug'ilgan kun

Ma'naviyatimizga qarshi qaratilgan har qanday xuruj – bu millatimizni millat qiladigan, asrlar, ming yillar davomida ajdoddalar avlodlarga o'tib kelayotgan o'ziga xos va o'ziga mos xususiyatlarga, milliy g'urur, milliy iftixor tuyg'usiga, bizni doimiy ravishda tadrijiy taraqqiyotga chorlaydigan, shu yo'ldagi barcha asorat va illatlardan xalos bo'lib, ozod va farovon hayot barpo etishdek ezgu maqsadlarimizga katta zarba beradigan mudhish xavf-xatarlarni anglatadi. Lo'nda qilib aytadigan bo'sak, bunday mafkuriy xurujlar milliy va diniy tomirlarimizga bolta urishini, ulardan bizni butunlay uzib tashlashdek yovuz maqsadlarni ko'zlashini, o'yaymanki, yurtimizda yashaydigan sog'iom fikrli har bir odam yaxshi tushunadi. Bunday tajovuzkorona harakatlar bizlarni mutlaq begona mafkura va dunyoqarashni avvalo, beg'ubor yoshlarimizning qalbi va ongiga singdirishga qaratilgani bilan ayniqsa, xatarlidir. Bunday holatlarga duch kelganda, umrida mamlakatimizga qadam qo'yagan, O'zbekistonni hatto xaritadan ham ko'rsatib berolmaydigan, lekin o'zini mutlaq haqiqatning yagona ifodachisi deb hisoblaydigan kimsalarning yengil-yelpi fikrlarini eshitganda, ularga qarata beixtiyor, e, baraka topkur, oldin yurtimizga bir kelib ko'ring, tariximiz, ma'naviyatimiz, hayot tarzimiz bilan tanishib, undan keyin gapiring, deb aytgingiz keledi. Haqiqat va xolisligat yiroq bo'lgan, faqat g'arazli siyosiy manfaatlarni ko'zlaydigan bunday qarashlar hech kimga naf keltirmaydi va hech kimning obro'siga obro' qo'shmaydi, albatta.

Islom KARIMOV
(«Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch»).

Bir Jumlada
Violyat musiqali drama teatri-da sahnalashtrilgan "Layli va Maj-nun" spektakli "Yangi O'zbekiston yulduzlar" madaniyat va san'at milliy mukofoti uchun tanlovida "Yilning eng yaxshi spektakli" nominatsiyasi g'olib bo'ldi.

"International certification" dasturi tomonidan o'tkazilgan xalqaro IQ testida 180 ball to'plagan nar-paylik Zohidjon Jumanazarov "Yangi O'zbekiston yulduzlar" madaniyat va san'at milliy mukofoti uchun tanlovida "Yil kashfiyoti" sifatida e'tirof etildi.

Urgut tumani Algar, Yangiobod mahallalarining 135 naft fuqarolari viloyati sog'iogni saqlash boshqarmasi hamda tuman tibbiyot birlashmasi mutaxassislari tomonidan chuqurlashtirilgan tibbiy ko'rikdan o'tkazildi.

Oqdaryo tumanining Loyish shaharchasida "Ishonchli dezinfeksiya xizmati" MCh faoliyati yo'lgan qo'yilib, 10 ta yangi ish o'rnini yaratildi.

Nurobod tumanidagi 39 ta mahallaga Prezident sovg'asi sifatida 4 turdagi 780 ta sport anjomlari topshirildi.

Qo'shrabot tumanida-gi 64-maktab o'quvchisi Jamshid Sadanov Qozog'istonda o'tkazilgan mental arifmetika bo'yicha xalqaro olimpiyada oly o'rinni, shu maktabning yana bir o'quvchisi Miraziz Hamraqulov hamda 28-maktab o'quvchisi Ozobek Boboqulov 1-o'rinni egalladi.

Kattaqo'rg'on tumani Payshanba shaharchasidagi go'zallik saloni va tikuvcililik seksi egalari tabiyy gazdan o'g'rincha foydalanganligi uchun jarimaga tortildi.

Jomboy tumanidagi 40-ix-tisoslashtirilgan davlat umumta'lim maktabining 11-sinf o'quvchisi Zafarjon Abulqosimovga Kanadaning 3 ta xalqaro universitetida 12, 20 va 40 ming AQSH dollarlik grant asosida o'qishi uchun taklif keildi.

MULK HUQUQIni e'tirof etish bo'yicha yana "AKSIYA" bo'ladimi?

Yer - milliy boyligimiz va eng muhim tabiiy resurslardan biri. Undan samarali va belgilangan maqsadlarda oqilona foydalanish hech qachon o'z ahamiyatini yo'qotmaydi. Shu bois keyingi 2-3 yil yer nazoratini takomillashtirish, kadastr, ko'chmas mulkni davlat ro'yxatidan o'tkazish va yerlarni xususiyashtirish bo'yicha islohotlar davri bo'ldi. Kadastr pasportini tayyorlash muddatlarini sezilar qisqartirildi. Jumladan, kadastr yig'majildini tayyorlash obyektning murakkabligiga qarab 2 kundan 25 kungacha qisqardi. Kadastr sohasidagi o'zgarishlar, noqonuniy obyektlar va davlat ro'yxatidan o'tmagan uy-joylarni hisobga olishdagi qonuniy asoslar yuzasidan Davlat kadastrlari palatasining viloyat boshqarmasi bino va inshootlar davlat kadastrini yuritish bo'limi boshlig'i Bahodir HAKIMOVA bir necha savollar bilan murojaat qildik.

(Davomi 2-sahifada) >>>

1-FEVRALdan NIMALAR O'ZGARADI?

Qonunchilik talablariga rioya etgan holda faoliyat yuritayotgan tadbirkorlarni aniqlash va qo'shimcha rag'batlantirishni nazarda tutuvchi Tadbirkorlik subyektlarining barqarorlik reytingi joriy etiladi. Yuqori barqarorlik reytingidagi tadbirkorlar har yili 20-avgust – Tadbirkorlar kuni arafasida taqdirlash uchun davlat mukofotlari hamda "Faol tadbirkor" ko'krak nishoniga tavsya etiladi.

O'zbekiston hududiga olib kirishda ayrim mahsulotlardan ularning sifati, xavfsizligi ham servis kafolatini ta'minlaydigan ishlab chiqaruvchining vakolatlari yoki rasmiy dilerlari mavjud bo'lishi talab qilinadi. Bunda ishlab chiqaruvchining vakolatlari yoki rasmiy dilerlarning servis xizmati mavjud bo'lishi kerak.

"Inson" ijtimoiy xizmatlar markazi tomonidan "Yagona milliy ijtimoiy himoya" axborot tizimida o'zgalar parvarishiga muhtoj bo'lgan yolg'iz yashovchi hamda yolg'iz keksalar va nogironligi bo'lgan shaxslarning reestri yuritiladi. Reestrga kiritilganlarga ijtimoiy xizmat ko'rsatish shartnomasi asosida davlat tomonidan kafolatlangan ijtimoiy xizmatlar va yordam ko'rsatiladi.

Davlat budgeti mablag'lari hisobidan amalga oshiriladigan ichimlik va oqova suv yo'nalishidagi loyihalarda qurilish materiallari, uskuna va jihozlar faqat mahalliy ishlab chiqaruvchilardan xarid qilinadi.

Kasanachilik va hunarmandchilik yo'nalishida yangi ish boshlayotgan xotin-qizlar uchun tadbirkorlik faoliyatini yo'lg'a qo'yish, rivojlantirish, takomillashtirish hamda ularga uslubiy yordam berish maqsadida ta'lim tashkilotlarida tajribali kasanachi va hunarmandlarni jalb etgan holda kasb-hunarga o'qitish kurslari tashkil etiladi. Xotin-qizlarni kasanachilik va hunarmandchilik yo'nalishlarida kasb-hunarga o'qitish bilan bog'liq xarajatlar Oila va xotin-qizlarni qol'lab-quvvatlash davlat maqsadli jamg'armasi mablag'lari hisobidan moliyalashtiriladi.

Yoshlar yetakchilariga Prezident sovg'asi – sport anjomlari topshirildi

Mahallalarda yoshlarning omma-viy sport bilan shug'ullanishlari va "Besh tashabbus olimpiyadasi" doirasida o'tkaziladigan musobaqalar uchun viloyatdagi 1126 ta mahallaga to'rt turdag'i 10 mingdan ziyod sport jihozlari topshirildi.

Shu munosabat bilan tashkil etilgan tadbirda Yoshlar ishlari agentligi direktori Alisher Sa'dullayev ishtirok etib, "Besh tashabbus olimpiyadasi"ning o'tgan yilgi mavsumlarida samarqandlik yoshlar respublikada peshqadam bo'lganini e'tirof etdi. - Bunday e'tibor yoshlarning bo'sh vaqtini mazmuni tashkil etish, iqtidori yoshlarni kashif qilib va ular orasida O'zbekiston, Osiyo va jahon championlari yetishib chiqishiga xizmat qiladi, - deydi Kattaqo'rg'on shahridagi Amir Temur mahallasi yoshlar yetakchisi Doston Shukrullayev. - Qolaversa, bizni ham o'z ustimizda ishlashga, sog'gom turmush tarziga o'rgatish va joriy yilgi "Besh tashabbus olimpiyadasi" musobaqalarida faol ishtirok etishga undaydi.

Banklarni xususiy lashtirishda nima muammo?

Samarqandda 23 ta bankning 24 ta filiali, Turkiyaning Ziraat banki va Qozog'istonning Tenge bank kabi yirik banklarning bank xizmatlari markazlari, 138 ta bank xizmatlari markazlari, 7 ta minibank, 24 ta kommunal, maxsus cassalar faoliyat yuritmoqda. Shuningdek, 202 ta valyuta ayriboshlash shoxobchasi, 166 ta xalqaro pul o'tkazmalari shoxobchalari, 3 ta nobank kredit tashkiloti bor.

Markaziy bank viloyat bosh boshqarmasi rahbarlari OAV vakillari ishtirokida o'tkazilgan matbuot anjumanida ushbu tijorat muassasalarining 2023-yildagi faoliyatiga oid ma'lumotlar bilan o'rtoqlashdi.

2023-yilda aholining investitsion va jamg'arish imkoniyatlari kengaytirish, shuningdek, qimmatbaho metallar muomalasini rivojlantirish maqsadida viloyat bo'yicha 384 dona Markaziy bank o'chovli oltin va kumush tangalar va oltin quymalar tijorat banklari orqali fuqarolarga 5,5 milliard so'mga sotilgan. Jumladan, 288 dona oltin quymasi, 25 dona oltin tanga va 71 dona kumush tanga viloyatdagi mas'ul tijorat banklari tomonidan sotilgan.

- Bank plastik kartalaridan foydalanuvchilarga yanada qulaylik yaratish uchun o'tgan yil boshida bankomatlar soni 936 tani tashkil etgan bo'lsa, hozirda ular 1110 taga yetkazildi, - deydi Markaziy bank viloyat bosh boshqarmasi boshlig'i Otabek Azimov. - 2022-yilda fuqarolar bankomatlar orqali 9 trillion 615 milliard so'm naqd pul yechib olgan bo'lsa, 2023-yilda 14 trillion 779 milliard so'm mablag'i niqdashtirdi. Shuningdek, Samarqand respublikada oilaviy tadbirkorlikka eng ko'p kredit ajratgan hudud bo'ldi.

Jurnalistlarning banklarning xususiy lashtirilishi va buning natijalari bilan bog'liq savoliga boshqarma boshlig'i "Buning uchun avvalo, banklarning xususiy lashtirishga tayyorlash kerak. Samarqand-

dagi bank filiallarining barchasi 2023-yilni foyda bilan yakunladi, barcha viloyatlarda ham bunday natija qayd etilgani yo'q. Banklarning xususiy lashtirishda birinchi navbatda muammoli kreditlar qaytarilishi kerak. Misol uchun, o'tgan yil boshida oilaviy tadbirkorlik bo'yicha 206 milliard so'm muammoli kredit bor edi, hokim yordamchilari bilan ishlash tufayli ular miqdori 86 milliard so'mga tushdi" deb javob berdi.

Kredit ajaratish davom etadigan jarayon bo'lsa, bir tomonidan, muammoli kreditlar yopilganda yana boshqa tomonidan shunday kreditlar yuzaga kelmaydim? Ummumani, kredit qaytarilishining aniq kolatolini belgilaydigan biron reja yo'qmi?

Rahbar viloyatdagi tijorat banklari o'tgan yili foyda bilan chiqqanini aytdi-yu, uning miqdorini ochiqlamadi (balki bu sirdir). Bundan tashqari, jurnalistlarning savollari ga aniq-lo'nda javoblar o'rniغا shu mavzu atrofdagi javoblar beridi.

O'.XUDOYBERDIYEV.

B.MUSTANOV (foto).

BU FAKT!
Viloyat statistika boshqarmasi
ma'lumotiga ko'ra, viloyatda
2023-yil yanvar-dekabr oylari
921 dona avtobus ishlab
chiqarilib, ushbu ko'rsatkich
o'tgan yilning mos
davriga nisbatan
32,1 foizga kamaygan.

"Bizda nega chiroq o'chdi?"

bunday kinoyalarga elektrchilar endi boshqacha qarashyapti

**"Hududiya elektr tarmoqlari" AJ Samarqand
hududiya filiali tomonidan Narpay tuman elektr
tarmoqlari bo'limiga jurnalist va bologerlar
uchun press-tur tashkil etildi.**

Bugungi kunda tumanda 44725 nafar iste'molchi bo'lib, ularning qariyb 43 mingtasi aholi, 1900 ga yaqini yuridik tashkilotlardi. Ulardan 40 mingdan ortig'iiga ASKUE elektr hisobligachlar o'rnatalgan, 4725 tasida esa yo'q.

- O'tgan yili qiz-qish mavsumiga tuyaygorgilik ko'rish maqsadida 111 dona transformator punktini ta'mirlash va 219,8 kilometr uzatish tarmoqlari tortish rejalashtirilgan bo'lib, hozirgacha 55 dona transformator, 102,7 kilometr uzatish tarmoqlari tortilgan, -deydi Narpay tuman elektr tarmoqlari korxonasi boshlig'i Valjon Qilichev. - Yana qo'shimcha 2 dona transformator punkti va 4,5 kilometr uzatish tarmog'i ta'mirlash ko'zda tutilgan.

Tumanda turli qaror va dasturlar asosida Umid, Do'stlik va Islomobod mahallalarida 3 ta 100 KVAlik transformator, 125 dona temir-beton ustun o'rnatalib, 8 kilometrda yaqin tarmoq tortildi. Shuningdek, qo'shimcha 265 dona temir-beton ustun, 8 ta transformator punkti va 9,1 kilometr 0,4-6-10 KVAlik have tarmog'i tortish bergilanish. Beshta mahallaga qo'lbola ustunlar o'rniiga 73 dona temir-beton ustun qo'yilib, 14,75 kilometr havo tarmog'idagi simlar yopiq kabellarga almashtirildi. Aholi tomonidan hashar yo'li bilan 14 ta mahallada 24 ta transformator va 41 ta ustun o'rnatalib, 2,8 kilometr tarmoq tortildi.

Press-tur ishtirokchilari Mang'it va O'zbekkenti mahallasida

bo'lib, korxona tomonidan olib borilayotgan ishlari bilan yaqindan tanishdilar.

- Yangi imorat qurib, yashayotganimizga qariyb 20 yil bo'ldi, - deydi Mang'it mahallasi Ilonli qishlog'ida yashovchi G'olib Hasanov. - Har yili qish mavsumi boshlanib, sal shamol turdi degunicha chiroq o'chib qoladi. Dardimizni kimga aytishni bilmay yashadik. Aytgan bilan foydasi bo'lmashdi. Niroyat qishlog'imi ahli bilan pul yig'ib, yangi 100 KVAlik transformator sotib oldik. Tuman elektr tarmog'i korxonasi mutaxassislari hujjatlarini rasmylashtirib, loyihalashishib berishdi.

Mahallada yana 250 KVAlik transformator punkti qurilib, har bir xonadonga 22 kilometrdan ziyod SIP-4 kabellaridan elektr tarmoqlari tortilgan. O'zbekkenti mahallasidagi Ohakchi qishlog'ida ham yangi transformator o'rnatalib, eskirib ketgan ustunlar 30 ta temir-beton ustunlarga almashtirildi. Uch kilometrdan ziyod masofaga yopiq kabellar tortilgan.

- Korxonalar dispetcherlik xizmatida kuniga 3-4 tadan, yog'in-garchilik kunlari 8-10 tagacha murojaat bo'ldi, - deydi korxona bosh muhandisi Sherzod O'rino. - Yana bir gapni aytishim zarur. So'ngi yillarda aholining hushyorigi ham oshib bormoqda. Biror joyda elektr simlari uzilsa yoki transformator ishdan chiqsa, darrov ijtimoiy tarmoqlarga foto va video materiallari qo'yishadi. Ilgari nega bunday qildi, deb ulardan xafa bo'lardik, hozir esa bu xabarlardan foydalanyapmiz.

Tuman elektr tarmoqlari korxonasida avariyalarni bartaraf qilish uchun 1 ta tezkor brigada va 4 ta ustachilik bo'limlarning kecha-kunduz navbatchiligi tashkil etilgan.

Dilmurod TO'XTAYEV.

REKLAMA, E'LONLAR, BILDIRISHLAR / Gazetamiz haftada uch marta - seshanba, payshanba va shanba kunlari chop etiladi / Gazetada chop etilayotgan reklama va e'londar tezkor, samarali va hamyonbop / MUROJAAT UCHUN TELEFON: 66-233-91-56

DA'VOLAR BO'LSA...

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Xodjayev Farrox Farxodovich notarial idorasida marhum Murodova Uguloy Bobokulovnaga (2020-yil 10-dekabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Xodjayev Farrox Farxodovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Chuqur yo'li ko'chasi, 9-“B” uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Saidova Zarina Xisravovna notarial idorasida marhum Shamsudinova Norbibiga (2017-yil 24-iyulda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Saidova Zarina Xisravovna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Abdurahmon Jomiy ko'chasi, 64-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Ahmedova Farangiz Aslamovna notarial idorasida marhum Rustamov Alisher Latifovichga (2023-yil 25-mayda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Ahmedova Farangiz Aslamovna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Lutfi ko'chasi, 80-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Ahmedova Farangiz Aslamovna notarial idorasida marhum Rustamov Alisher Latifovichga (2023-yil 25-mayda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Ahmedova Farangiz Aslamovna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri O'zbekiston ko'chasi, 35-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Jo'rayev Kamoliddin Muhibdinovich notarial idorasida marhum Badalov Bobir Nematovichga (2022-yil 6-martda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Jo'rayev Kamoliddin Muhibdinovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Jomboy tumani Saroy ko'chasi, 15-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Jo'rayev Kamoliddin Muhibdinovich notarial idorasida marhum Badalov Bobir Nematovichga (2022-yil 6-martda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Jo'rayev Kamoliddin Muhibdinovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Abdurahmon Jomiy ko'chasi, 51-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Jo'rayev Kamoliddin Muhibdinovich notarial idorasida marhum Badalov Bobir Nematovichga (2022-yil 6-martda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Jo'rayev Kamoliddin Muhibdinovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri O'zbekiston ko'chasi, 35-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Jo'rayev Kamoliddin Muhibdinovich notarial idorasida marhum Badalov Bobir Nematovichga (2022-yil 6-martda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Jo'rayev Kamoliddin Muhibdinovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri O'zbekiston ko'chasi, 35-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Jo'rayev Kamoliddin Muhibdinovich notarial idorasida marhum Badalov Bobir Nematovichga (2022-yil 6-martda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Jo'rayev Kamoliddin Muhibdinovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri O'zbekiston ko'chasi, 35-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Jo'rayev Kamoliddin Muhibdinovich notarial idorasida marhum Badalov Bobir Nematovichga (2022-yil 6-martda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Jo'rayev Kamoliddin Muhibdinovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri O'zbekiston ko'chasi, 35-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Jo'rayev Kamoliddin Muhibdinovich notarial idorasida marhum Badalov Bobir Nematovichga (2022-yil 6-martda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Jo'rayev Kamoliddin Muhibdinovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri O'zbekiston ko'chasi, 35-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Jo'rayev Kamoliddin Muhibdinovich notarial idorasida marhum Badalov Bobir Nematovichga (2022-yil 6-martda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Jo'rayev Kamoliddin Muhibdinovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri O'zbekiston ko'chasi, 35-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Jo'rayev Kamoliddin Muhibdinovich notarial idorasida marhum Badalov Bobir Nematovichga (2022-yil 6-martda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Jo'rayev Kamoliddin Muhibdinovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri O'zbekiston ko'chasi, 35-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Jo'rayev Kamolidd

Bilim darajasini o'chash mezoni nima?

Olam ilmdan iborat. Dunyoviy yoki diniy ilm ham ilmdir. Bu cheki yo'q ilmdan biz o'rgangan qismi bilimdir. O'ta bilimdon kishining ham bilimi dengizdan bir tomchidir. Farosat egalari ko'p o'qigan sari hali ko'p narsani bilmashliklarini anglaydilar. Biroq bilim bir qancha yo'nashlarga bo'linib ketgandan keyin uning o'chovi nima degan savol ko'ndalang bo'lmoqda. Chunki diniy va dunyoviy bilimni bilish darajasi turli mezonzlar bilan o'chanadi. Aslida bunday bo'lmashligi kerak.

Aslida bizda bilim o'chovlari mavjud. Maktabni bitirganlar umumiy o'rta ma'lumotli kishi, texnikum va kollej diplomini olganlar o'rta-maxsus ma'lumotli mutaxassislardir. Oly o'quv yurtining diplomini qo'liga kiritsa, o'qigan yo'nashlari bo'yicha oliy ma'lumotli mutaxassis hisoblanadi. Ilmiy tadqiqot bilan shug'ullanib, dissertatsiya yoqlaydigan bo'lsa, fan nomzodi (hozir PhD) va fan doktori (hozir DSC) ilmiy darajalariga ega shaxsga aylanadi. Fan nomzodi yoki fan doktori degan hali olim bo'ldi, degani emas. Ular olim bo'lish uchun imkoniyat va ma'naviy huquqni qo'iga kiritgandar.

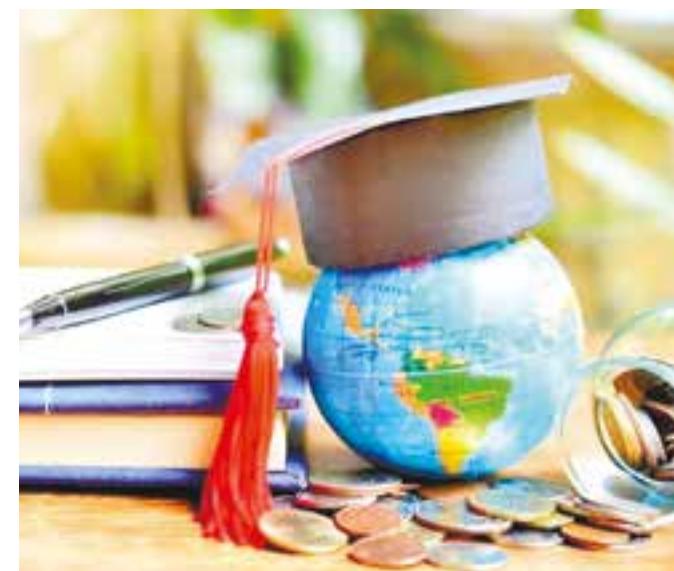
Bir tanishim KPSS tarixidan doktorlik dissertatsiyasini yoqlagan va diplomini olgan kunlarida SSSR parchalanib, KPSS barham topdi. Shu bilan bu ish o'z dolzarbli va mohiyatini yo'qotdi. Hali uncha vaqt o'tmasdan "Mening doktorligim o'sha darajani olgan kunidayoq eskirib bo'lganidi", degan edi. Yana bir iqtisodchi birodarimiz "Hududlarda ishlab chiqarishni rejalashtrishning nazari va metodologik muammollarini" mavzusidagi doktorlik dissertatsiyasini a'lo darajada yoqlagan edi. Rejali iqtisodiyot bilan barham topishi bilan bu ham o'z mohiyatini yo'qotdi.

O'zimning doktorlik ishim "Matlubot kooperatsiyasida samaradorlikni oshirish imkoniyatlarni baholash va tahlil qilish muammolarini"ga (SSSR misoldida) bag'ishlangan edi. Bu davlat parchalanib ketdi va ish hech kimga kerak bo'lmay goldi. So'ngra ushbu mavzuni O'zbekiston iqtisodiyotiga moslashtirib, mamlakatimizda matlubot kooperatsiyasi tizimini taraqqiy ettrishga bag'ishladim. Himoja qilish payti kelganda, mamlakatimizda matlubot kooperatsiyasi faoliyat tugatildi. Ikkinci ishim ham bekor bo'ldi. Agar yoqlaganimda, o'sha paytlardayoq ushbu sohada fan doktori bo'lar edim. Lekin o'sha "ilm"ning hech kimga nafi tegmasdi.

Ko'rinili turibdi, bugungi o'rgangan narsalar ma'lum vaqt o'tgach, ayrimlari bir necha yil ichida eskiradi. Shu tuyfali inson o's bilimlarni muntazam ravishda oshirib bormasa, u qaysi kasb egasi ekanligidan yoki qaysi sohaga mansubligidan qat'i nazar, taraqqiyotdan ortda qoladi va haqiqiy bilimdon bo'la olmaydi va mos ravishda, u fan doktori bo'lsa ham, olimlikni ham da've qila olmaydi.

Biroq diplom olgach, ayrimlari "Bo'ldi, endi men hamma narsani bilaman wa oqilonqa qarorlar qabul qila olaman", degan fikrda yuradi. Aslida diplom kishining muayan darajada bilim olganligidan dalolat yoki bilim olishda davom etishligiga ruxsat berilganligini anglatadi. Oly ma'lumotli kishi o'rta ma'lumotli kishiga nisbatan bo'layotgan hodisa va jarayonlarni kengroq tushunadi, oly ma'lumotli kishiga nisbatan ilmiy tadqiqot olib borgan birorta fan sohasi bo'yicha falsafa doktorining (PhD) shu jarayonlarni anglash darajasi yuqoriq bo'ladi. Yanada chucherroq ilmiy tadqiqotlar bilan shug'ullangan fan doktori (DSC) hammasiga nisbatan yanada chucherroq tasavvur qiladi va yana-da chucherroq xulosalarini chiqarishga qodir bo'ladi. Biladiganlar bilan bilmaydiganlar teng bo'lmaydi. Ilm o'chovi ularni farqlash uchun ham kerak.

Hamma bi xil mabtabda o'qydi. Ammo ularning bilim darajasi har xil. Hamma bola ham ilmga bir xil shijoat bilan intilavermas ekan. Ilmga intiladiganlar ning birinchi fazilati agar u musulmon bo'lsa, Alloha yimon keltirganlar bo'lar ekan. Qur'oni karimda "Allah sizlardan yimon keltirganlarni, xususan, ilmga beril-

ganlarni darajalarga ko'tarur", deyilgan.

Kishining ilmi qancha oshib borsa, sog'lon qaror qabul qilishi uchun bilim darajasi ham, tafakkur salohiyati ham yetarli bo'ladi. Shu nuqtai nazardan, hozirgi amaldagi bilim darajasini o'chaydigan mezonzar ma'lum darajada to'g'ri. Ammo men olyi ma'lumotliman yoki fan doktoriman, deb o'qish va o'rganishni to'xtatib qo'yadigan bo'lsa, kechagi fan doktori bugungi o'zgarishlarni bilmasa, bundaylarni yetuk olim deb bo'lmaydi. Ilm o'rganishga bo'lgan ishtiyoq tirik odamda bir lahzha ham so'nmasligi kerak ekan. Bejis Beshikdan to qabrgacha ilm izla", deb aytildigan.

Bilim olishda qaysi darajani qo'iga kirtishingiz-dan qat'i nazar, uni o'rganishdan va o'rgatishdan to'xtamaslik lozim. Aks holda, hozirda jadal rivojlana-yotgan, tez o'zgarayotgan zamondan orqada qolib ketishingiz bor gap. Zamon bilan hamnafas bo'lmagan fan doktori, professor o'qitayotgan talaba va o'quvchilar ham tegishli bilimni egallay olmaydi. Eng yomon, ularning rivojlanishiga to'siq bo'lib qolish xavfi kuchayib boradi.

Ilm - chegarasi yo'q ne'mat. Bilimli odamlar birorta sohaning bir qismininga o'rganadilar. Shu tuyfali u oddiy olyi ma'lumotli kishimi yoki professormi "mening ilmim zo'r", deb mag'rurlanib, o'z ustida ishlashni tark etib, to'xtatib qo'ymasligi kerak. Agar bugungi kun talabiga javob bera olmasa, professor ni zamonaviy ilmiy egallagan olyi ma'lumotli yoshlar ham tanqid qilishi, tanbeh berishi tabibiy. Bu borada Qur'oni karimda "Har bir ilm egasi ustidan biluvchi bor", deyiladi.

Ilm egallab, bilimli bo'lgan kishi ikki dunyo saodatini qo'iga kirtitar ekan. Bu boroda payg'ambaramiz Muhammad (s.a.v.) o'zining ummatlarini ixlos bilan ilm egallashga intilsa, jannat yo'liga tushgan bo'ladi, deb ta'kidlagan.

Ikki dunyo saodati nima?

Birinchidan, ilmga intilishi, olgan bilimiga amal qilishi orqali barchaga ibrat bo'lishi. Ikkinchidan, vafot etgandan keyin ham ma'naviy merosi, farzandu shogirdlari timsolidua millat ma'naviyatida o'rnli borligidir.

Har bir inson o'zining buguni va oxiratini, farzandlari kelajagini o'ylasa, millat istiqboli haqida bosh qotisha, Vatan tinchligini, uning qadriyatini mustahkamashi lozimligini his qilsa, albatta, ilm egallab bilimdon bo'lishga harakat qilmog'i lozim.

**Mamatyunus PARDAYEV,
iqtisodiyot fanlari doktori, SamISI professori.**

Mulohaza uchun mavzu

Bilaman, bu haqda ko'p gapirilgan va yozilgan. Harqalay, ozroq bo'lsa-da natijaga ham erishildi. "Dafn va dafn marosimi to'g'risida"gi Qonun qabul qilindi. Qorovul shtati berilgach, atrofini devor qilib o'rabb olishga mataliy budjetdan mablag' ajratilgach, qabristonlarda ancha-muncha o'zgarish bo'ldi.

QABRTOSH obro' keltiradimi?

Biroq hali qabrlarga tosh o'rnatishda milliy mentaltetga mos keladigan jarayonga erishmadik. To'g'ri, Samarqand shahridagi qabristonlarda tosh qo'yish bo'yicha Vazirlar Mahkamasi talablari ilib qo'yilgan, ammo obodonchilik boshqarmalari tomonidan yakka tadbirkor bo'lgan tosh yo'nuchvilar faoliyat yetarli darajada nazorat qilinmaydi. Shu sababli ayrim hollarda qabrlar belgilangan me'yordan katta toshlar qo'yiliishi kuzatilmoqda.

Olimlarning aniqlashicha, Samarqanddagi Chokariza qabristoniga 4 ming naftaga yaqin shayx, ulug' insonorlar dafn etilgan. Lekin birortasiga katta qabrtosh o'rnatilmagan, hammasining qabri ustiga kimga tegishliigini bildirish uchun qayraq tosh qo'yilgan. Qayraqqa esa ism-sharifi va ibratlari so'zi yozilgan. Turli davralarda viloyat bosh imom-xatibi Zayniddin Eshonqulovning shu mavzudagi suhabat va izohlarini eshitganimiz. U kishining aytishicha, islam dinida qabrlarga marmar tosh qo'yish, toshga Qur'on suralarini yozish man etilgan, uni loy bilan suvash esa makruh emas. Binobarin, O'zbekiston muslimonlari idorasi fatvo hay'atida ham "Qabrga dafn etilgan kishiga belgi bo'ladigan miqdorda yozish joiz, lekin undan ortiq yozish joiz emas", deyilgan ekan.

Yaxshi ma'lumki, qabrlarga tosh va temirlar o'rnatish Rusiya imperiyasi istilosiga davrida bizda ham udumga aylandi. Ming afsuski, biz udumda xristianlar dan o'tkazib yubordik. Qabristonlardagi marmarlarni ko'rgan kishi bu gapni inkor eta olmaydi. Boshqa muslimon davlatlaridagi qabristonlarda o'rnatilgan qat'iy tartib-qoidalar ham ko'zimizni ochmayapti. Hatto o'zimizning allommazim Shayx Muhammad Sodiq hazrattalarining Ko'kcha qabristonidagi somon loy bilan o'sratmoqda. Shuning barobarida qabrtosh yasayotgan tadbirkorlar mas'uliyatini ham oshirish zarur.

O'tganlarning yo'qlash, ruhini shod etish hammamiz uchun ham farz, ham qarz. Biroq bu ish oila davrasida, suhabatlarda ularning yaxshi fazilat va ishlarni eslash orqali, ular haqqiga duo qilib amalga oshirilishi kerak. Hashamatli, qimmatbaho qabrtoshlar esa marhumlar ruhini shod qilmaydi, shuhrat ham keltirmaydi.

**Suhrob XO'JAYEV,
Samarqand shahridagi Yuqori Qaynama mahallasi raisi.**

duosini olishga hafsala, e'tibor topmagan ayrim farzandalar ular olandan o'tgandan keyin ko'pchilikka maqtanish uchungina ular qabriga qimmatbaho toshlar qo'yadi, restoranga tumonat odam chaqirib, iftorlik qiladi. Umuman, menimcha qabristonlardagi qimmatbaho, tag'in suratlarga ulkan qabrtoshlar uni qo'ygan odamning shuhratparastligidagi boshqa narsa emas. Ayrimlari marmardon qabr ustiga avyonlar qurdigan. Mabodo e'tiroz bildirgudek bo'lsangiz, ular "Nafsoniyatimga tegmang, ota-onamga hurmatini bu", deb iddoa qilishadi. O'zlar shu harakatlari bilan milliy qadriyatimiga nafsoniyatiga tegayotganini bilishni istashmaydi.

Keling, oqilonqa o'ylab ko'rib, xulosa chiqaraylik. Agar mana shu ishlar muqaddas dinimizda man qilinjan bo'lsa, bizga o'xshagan davlatarda yo'q bo'lsa, bundan tashqari, turmush tarzimizga mos tushmasa, qimmatbaho va hashamdar qabrtosh qo'yish shuhrat-parastlik emasmi?

Bilaman, bu juda nozik masala. Shuning uchun tegishli qonun va tartib-qoidalarga amal qilishni talab etish barobarida odamlar o'ttasida mazkur masalada ma'rifiy ishlarni mutazam yo'iga qo'yish kerak, deb hisoblayman. Chunki bir paytlar qo'yilgan hashamatli qabrtoshlar haligacha boshqalarga salbiy ta'sir ko'rsatmoqda. Shuning barobarida qabrtosh yasayotgan tadbirkorlar mas'uliyatini ham oshirish zarur.

O'tganlarning yo'qlash, ruhini shod etish hammamiz uchun ham farz, ham qarz. Biroq bu ish oila davrasida, suhabatlarda ularning yaxshi fazilat va ishlarni eslash orqali, ular haqqiga duo qilib amalga oshirilishi kerak. Hashamatli, qimmatbaho qabrtoshlar esa marhumlar ruhini shod qilmaydi, shuhrat ham keltirmaydi.

Teran
fikrni doim
keksalardan
qidirgin.
Tajribali
keksalar
yoshlardan
ko'ra chora
va tadbirga
ustaroqdirlar.

Xoja Samandar
TERMIZIY.

San'at menga ishtiyoq berdi

Hech esimdan chiqmaydi. O'sha paytda hali maktabga qadam qo'ymagandim. Bosh og'rig'i menga juda azob berardi. Kechalari uslashsha qynalardim. Oq kiyimdagagi shifokorlarni ko'rarga ko'zim yo'q edi. Muolaja olish u yoqda tursin, dori ichishni jinim suymasdi. Ammo og'riq kuchayaver-gach, onam bilan shifoxonaga borishga majbur bo'lganman. Shifokor yig'lamisrab turganimdan uni yomon ko'rayotganimni sezdi shekilli, aldad-suldab tekshirdi-da, hech qanday muolaja va dori-darmonga hojat yo'qligini aytди. Uning aytishicha, men badiiy gimnastika yoki raqs bilan shug'ullansam, tuzalib ketar ekanman. Onam ishondi, men esa yo'q.

Ertasi kuniyoq onam meni eng nufuzli sport majmuasidagi badiy gimnastika to'garagiga olib boradi. Bir-ikki kun mashq'ulotlarga qatnashib, bu to'garak menga yoqmaganini aytdim. Keyin Samarqand shahridagi 24-bolalar musiqa to'garagiga qatnashni boshladim. Bu menga ma'qul keldi. To'garaklar har ikki kunda bir marta bo'lar edi. Men esa har kuni borishni istardim. Bora-bora bosh og'rig'dan qutuldim. Shifokorning aytgani rost ekan.

Keyinchalik raqs bo'yicha ta'lim olishni shahridagi 3-bolalar musiqa va san'at maktabida davom ettirdim. Hozir shu maktabning bitiruvchi sinf o'quvchisiman. Ustozlarim Sitora Nosirova, Charos Ibragimova, Ulug'bek Orziyev hamda Mahliyo Ro'ziyevalardan raqs sirlarini o'rgandim.

Bir nechta nufuzli tanlovlarida

ishtirok etib, faxrli o'rinnari egalladi. Rossiya va O'zbekiston san'at-sevar bolalari o'ttasida o'tkazilgan "Quyoshlar" tanlovida birinchi, shuningdek, "Qalbdan raqsga tush!" xalqaro tanlovida olyi o'rinni qo'lgira kirdim.

Ayni paytda Samarqand tumanidagi 24-umumi o'rta ta'lim maktabining 8-sinf o'quvchisiman. Bu muassasada ham barcha fanlardan a'lo baholarga o'qiyapman. Xotiramming yaxshiligidiga, dori-darmongisiz jismosan sog'lon bo'lib voyaga yetayotganimga raqs bilan shug'ullanishim sabab deb o'ylayman. Buning uchun ustozlarimga, asosiyisi, meni raqsga yo'naltirgan pediatri Aliya Sabriyevnaga minnatdorlik bildiraman. Kelgusida shu yo'nashida yetuk mutaxassis - xoreograf bo'lib, yosh avlodga raqs mashg'ulotlaridan ustozlik qilishni maqsad qilganman.

Shahzoda ABBOSOVA.

Avtobusga chiqsam men agar...

Jamoat transporti soni kundan kunga ko'payib, ko'pchilikning uzog'ini yaqin qilmoqda. Yo'lovchilarga yaratilayotgan qulayliklar, xorijdan yangi transport vositalari olib kelinayotgani quvonarli, albatta. Biroq jamoat transportidagi ayrim ko'ngilsiz holatlar dilni xira qiladi.

Talabaman, har kuni jamoat transportidan foydalishimga to'g'ri keladi. Darsga borishda yoki qaytishda turtingib-surtinib, avtobusga zo'rg'a chiqaman. Avtobusda manziliga tezroq yetishini kutib, tizilchinga arang chidabi ketayotgan chehralarga ko'zim tushadi. Bir qadam surilishning ham iloji bo'lmay turgan bir vaziyatda haydovchi yoki konduktorning "suriling, teparoqqa yuring, sizdan keyin ham odamlar joylashishi kerak". Degan gapi jahlingizni chiqaradi.

Avtobus salonidagi odamlar oynaga yopishib, ba'zilari eshikdan chiqb ketay

nuroniyalar, homilador ayollar va nogironlar ko'p aziyat chekadi. Masalan, o'zim ba'zida bunga majbur bo'lamon. Yaqinda men har kuni chiqadigan avtobus haydovchisi boshqa bir hamkasbi bilan "poya" o'ynashi natijasida bektaga to'xtamadi. Darsga kechikmaslik uchun odamlarni kartoshka kabi ortgan keyingi avtobusga chiqishimga to'g'ri keldi.

Haydovchi va kondutorlarning belgilangan tartib-qoidaga amal qilishi ta'minlanmas ekan, ko'ngilsiz hodisalar va bundan azyiat chekayotgan fuqarolar soni ko'payib boraveradi. Umuman, haydovchilarning belgilangan me'yorda yo'lovchi tashishini nazorat qiladiganlar bormi?

Gulinur OMONOVA.

MUASSIS: Samarqand viloyati hokimligi

Bosh muharrir: Farmon TOSHEV

Gazeta O'zbekiston matbuot va axborot agentligining Samarqand viloyat boshqarmasida 2024-yil 30-martda 09-01 raqam bilan ro'yxatga olingan. Nashr 100. Indeks 438. 11 378 nusxada chop etildi. Buyurtma 55. Hajmi 2 bosma taboq, bichimi A-2

Gazeta haftaning seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi.